

освіченої людини (слова, які людина використовує, а не просто знає) – це 10-12 тисяч слів; самобутність, нешаблонність в оцінках, порівняннях, у побудові висловлювань; переконливість мовлення; милозвучність мовлення; виразність дикції; відповідність між темпом мовлення, силою голосу, з одного боку, і ситуацією мовлення – з другого.

Безперечно, найбільш доцільним для формування мовленнєвої фахової компетенції на основі науково-професійної термінології є використання текстів зі спеціальності. Невеликих за обсягом, доступних за змістом, насичених словами, стійкими словосполученнями та граматичними конструкціями, характерними для мови спеціальності. Тільки на рівні тексту виучувані професійні терміни постають як цілісна комунікативна система, придатна для використання в певних робочих ситуаціях. Бажаним було б викладання і самих професійно зорієнтованих дисциплін державною мовою, збільшення кількості україномовних підручників та галузевих перекладних і тлумачних словників.

Н.М. Нос

ДІАЛОГІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ НА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Навчально-виховний процес потребує постійного втілення в практику нових ідей стосовно форм, методів і засобів навчання, що забезпечує ефективність освітнього процесу й утримує його на необхідному рівні. Як відомо, глибокому усвідомленню матеріалу сприяє активна самостійна розумова діяльність особистості, що досягається завдяки використанню діалогічних методів. У процесі діалогу студенти мають можливість обмінюватися власними думками, різними поглядами на обговорювану навчальну проблему. Крім того, діалог у навчанні, особливо на практичних заняттях з української мови, виступає не лише як засіб набуття знань, але і як незамінна виховна технологія.

Свідченням того, що діалогізація навчання надає практичним заняттям необхідної продуктивності, є педагогічні праці багатьох науковців. Наприклад, на думку М. Кларіна, діалогове навчання стимулює спільну діяльність на занятті, освітній ріст відбувається не однобічно і розвивається не лише той, хто навчається, а встановлюється баланс між розвитком викладача та студента. Ю. Кулюткін бачить діалогове навчання як ситуацію, де роль викладача передбачає допомогу студентові висловити свої думки, навіть якщо вони помилкові. Але, готуючись саме до такої організації навчального процесу, викладач не повинен забувати про те, що саме від нього залежить остаточний результат діалогу - чи зможе він на фоні власної позиції побачити індивідуальність особистості студента.